

Saksbeh.: Gordana Petkovic
Telefon:
Vår ref.: 2010/016961
Deres ref.:

Dato: 29.04.2010

Prosjekt 6 **Nasjonal transportplan 2014 - 2023 – Klimatilpassing** **Utkast til mandat**

1. Formål og oppdrag

Tverretattlig arbeid på klimatilpassing i transportsektoren bygger på 2007-rapporten "Virkninger av klimaendringer for transportsektoren". Rapporten var en underlagsrapport til NTP 2010-2019.

Det har siden pågått mye klimatilpassningsarbeid i transportetatene og Avinor. Noe er bevisst tilpassing til klimaendringer, annet er arbeid for bedre og mer systematisk håndtering av dagens klima.

Et offentlig utvalg jobber med en utredning av sårbarhet og klimatilpassningsbehov i Norge, NOU Klimatilpassing. Utvalget skal levere sin sluttrapport til MD november 2010. I løpet av sommeren må de viktigste tankene om nødvendige tiltak være klare.

I forbindelse med arbeidet med "NOU Klimatilpassing" er det i løpet av vinteren 2009/10 samlet en **oversikt over pågående arbeid i transportetatene og Avinor**, basert på innspill og møter. Prosjektet vil sammenligne status og vurdere behov for komplettering.

Det er behov for **FoU innenfor fagfeltet**, både for å få bedre klimaprojeksjoner og sikrere beskrivelser av effekten av endret klima. 2007-rapporten om klimatilpassing (grunnlagsrapport for dagens NTP) var basert på beskrivelse av klimaendringer fra met.no, v/ Haugen og Debernard: "Regionale klimascenarier for transportsektoren i Norge – en oppdatering". Juni 2009 kom det en ny rapport "Klima i Norge 2100" skrevet av klimasenteret (met.no, Bjerknes m.fl.) på bestilling av NOU Klimatilpassing. FoU-behov må vurderes i forhold til "Klima i Norge 2100". Aktuelle temaer er prognoser for utvikling i vindstyrke og retning, korttidsnedbør /nedbørsintensitet, havnivåstigning og endringer i

bølger. **Nye FoU-arbeid bør meldes** inn tidsnok til å inngå i NOU-rapporten, dvs. **innen 10. juni**. Prosjektgruppen vil ta stilling til behov og drøfte hvordan FoU-arbeidet kan organiseres /bestilles. Prosjektet vil diskutere behov for en **koordinert klimatilpassingsstrategi**.

I Retningslinje 1 er følgende oppdrag gitt: ”Departementene ber også om at det redegjøres for hvilke konsekvenser klimaendringene kan få for eksisterende og ny infrastruktur, samt aktuelle tilpasningstiltak og kostnader for samferdselssektoren.” Dette oppdraget skal besvares av prosjektgruppen.

2. Avgrensninger og produkt

Prosjektet leverer endelig rapport innen 19. november 2010. Det er viktig at prosjektet vurderer hva som bør være de viktigste tema innenfor klimatilpassing i NTP 2014-2023. Rapporten skal også besvare oppdrag gitt i Retningslinje 1. Konklusjonene må utformes slik at de gir veiledning til arbeidet i planfasen.

3. Organisering og sammensetning

Innenfor godkjent mandat og prosjektplan, har prosjektleder delegert myndighet. Programstyret/sekretariatet skal involveres i valg og dilemmaer som ikke fremsto klart da rammene for oppdraget ble avtalt.

Jan Otto Larsen fra Statens vegvesen er prosjektleder for klimatilpassing. Forventet ressursinnsats er om lag ... årsverk.

Prosjektets deltagere og forventet ressursinnsats:

Pål Rosland fra Statens vegvesen vil være sekretær for prosjektet med ... årsverk

Gordana Petkovic, Statens vegvesen med ... årsverk

Trond Børsting, Jernbaneverket med ... årsverk

Fridtjof Wangsvik, Kystverket med ... årsverk

Olav Mosvold Larsen, Avinor med ... årsverk

4. Samhandling med andre aktører

Å etablere bredt eierskap og felles forståelse for rammebetingelser, grunnlagsmateriale og faglige utfordringer samt å ha en mest mulig omforent oppfatning av trender og utviklingstrekk er en viktig del av utredningsfasen. Oppnåelse av nasjonale mål krever felles satsing fra alle aktører innenfor samferdselssektoren. Kontakt med fylkeskommunene, de største byene og referansegruppen er vesentlig for oppgaveløsningen i dette prosjektet. Fylkeskommunene, de største byene og referansegruppen skal involveres. Dette administreres av NTP-sekretariatet, men med klimatilpassingsgruppen som ansvarlig for det faglige innholdet i møtene.

5. Samhandling med øvrige NTP-prosjekter

Det vil være jevnlig kontakt mellom de tverretatlige prosjektene og programstyret/sekretariatet. I løpet av våren og høsten vil det bli invitert til 2 stormøter hvor alle deltagere møter hverandre. Det er vesentlig at hver av de tverretatlige prosjektlederne tar kontakt med sekretariatet for avklaringer underveis og ved behov. Prosjektlederne må også holde innbyrdes kontakt når oppgavene tilgrenser andre prosjekter. Det vises her til jevnlige

prosjektledermøter som programstyret inviterer til. Aktuelle tema for prosjektledermøter er status, koordinering, behov samt aktuelle leveranser.

6. Budsjett og anskaffelser

Det er foreløpig vurdert at det ikke er behov for ekstern bistand. Hver deltakende etat finansierer egen deltakelse og eventuelle reiseutgifter.

7. Teknisk gjennomgang

Programstyret tar sikte på å gjennomføre en såkalt teknisk gjennomgang av klimatilpassingsprosjektets mål, mandat og arbeidsopplegg i august. Dette som en støtte og kvalitetssikring av arbeidsopplegget.

8. Framdriftsplan og milepæler

Det vil bli laget en egen prosjektplan med fremdrift og mer detaljert plan for gjennomføring av de ulike fasene. Det tas sikte på å ha et utkast/skisse til sluttprodukt til den tekniske gjennomgangen i august.

16. februar 2010 – Retningslinje 1 foreligger

- 1. mai – Perspektivanalysen leverer grunnlagsdata.
- Møte i løpet av mai 2010 der man diskuterer behov og ønsker:
 - oppsummering av status på klimatilpassing ut fra bildet som tegner seg for NOU
 - kunnskapshull og behov for mer FoU - hva meldes inn til NOU?
 - drøfting av interesse og muligheter for koordinert satsing på FoU arbeid og strategi
- 1. juni - Klima og miljø leverer hvilke konsekvenser Klimakur kan få for transportomfang og transportmiddelfordeling. Byområdene leverer delrapport om KVUer.

Milepæl 1 2. juni – godkjent mandat

- 14. juni – stormøte/prosjektlederforum
- 17. juni – prosjektgruppa leverer forslag til prosjektplan.

Milepæl 2 25. juni – godkjent prosjektplan

- August - teknisk gjennomgang
 - 23. august – prosjektlederforum
 - Uke 35/36 – styringsgruppemøte

Milepæl 3 Evt. korrigeringer i prosjektplan etter teknisk gjennomgang

- 10. september – utkast til rapport fra prosjektgruppene for perspektivanalyse og målstruktur
- 16. september – prosjektlederforum
- 21. og 22. september – work-shop og stormøte. Gjennomgang av perspektiver, følsomhet og mulige scenarioer/utviklingsbaner samt kvaliteter transportsystemet bør ha. Målstrukturens betydning/innflytelse for den langsiktige utviklingen.

- Møte sept/okt 2010 – videre arbeid og mer konkret om bestilling av FoU-arbeid og evt. om klimatilpassingsstrategi.
 - 1. oktober – prosjektrapport fra perspektivanalyse og målstruktur presenteres for kontaktforum og styringsgruppen
 - 11. oktober – prosjektlederforum
 - 29. oktober – prosjektlederforum
 - 1. november - Del I av bestilling av strategisk studie for infrastrukturbehov i nord presenteres for kontaktforum og styringsgruppen.
- 5. november – utkast til rapport fra klimatilpassing bl.a. med belysning av hvilke konsekvenser klimaendringene kan få for eksisterende og ny infrastruktur, inkl. aktuelle tilpasningstiltak og kostnader for transportsektoren. Klima og miljø, klimagassutslipp, personknutepunkt, godsknutepunkt, byområdene, regional utvikling, kapasitetsutfordringer i Osloområdet, transportanalyse og metode leverer utkast til rapporter.
 - 12. november – prosjektlederforum
- 19. november – prosjektrapporter presenteres for kontaktforum og styringsgruppen

Milepæl 4 **19. november** – **rapport** offentliggjøres

- 25. november – prosjektlederforum

Milepæl 5 **28. januar 2011** – **Avslutning fase 1**, Etatene og Avinor leverer rapport fra utredningsfasen til Samferdselsdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet